



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 13 grudnia 2023 r.

Poz. 6584

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.262.2023.AJ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 13 grudnia 2023 r.

Na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 1 w zakresie słów: „za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej” oraz § 1 pkt 2 w zakresie słów: „za każdą rozpoczętą godzinę udziału” uchwały nr XLIII/322/23 Rady Gminy Płaska z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych.

UZASADNIENIE

W dniu 10 listopada 2023 r. Rada Gminy Płaska podjęła uchwałę nr XLIII/322/23 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 16 listopada 2023 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część jej zapisów podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 6 grudnia 2023 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Podstawę wszczęcia postępowania nadzorczego stanowi naruszenie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Z kolei art. 15 ust. 1a ustawy stanowi, że ekwiwalent pieniężny otrzymują również kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy, oraz strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych.

Organ stanowiący gminy na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy jest zobowiązany do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego.

Ustawodawca, w art. 15 ust. 2 ustawy, upoważnił Radę do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego i jednocześnie uregulował sposób naliczania ekwiwalentu pieniężnego, postanawiając: „Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia.”

Z brzmienia art. 15 ust. 2 ustawy wyraźnie wynika, że omawiany ekwiwalent pieniężny, niezależnie od rodzaju wykonywanych czynności, ma być naliczany „**za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej**”. Natomiast Rada w § 1 pkt 1 uchwały powtórzyła zapisy ustawowe dotyczące sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego. Organ nadzoru podkreśla, że uchwała rady gminy nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie.

Z kolei w § 1 pkt 2 niniejszej uchwały Rada dokonała nieuprawnionej modyfikacji przepisu ustawowego ustalając ekwiwalent pieniężny przysługujący strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Płaska **za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu**. Takie działanie rady stanowi nieprawidłowe wykonanie upoważnienia ustawowego. Rada Gminy nie powinna różnicować sposobu naliczania ekwiwalentu w zależności od rodzaju wykonywanych czynności, ponieważ nie ma ku temu podstaw w upoważnieniu ustawowym. Nie ulega wątpliwości, że zarówno szkolenia jak i ćwiczenia mogą odbywać się poza terenem jednostki ochotniczej straży pożarnej. Tego rodzaju regulacja prowadzi do niesłusznego zaniżenia świadczenia przysługującego strażakom ratownikom OSP odbywającym szkolenie lub ćwiczenie poza obszarem jednostki ochotniczej straży pożarnej. Wobec powyższego, w ocenie organu nadzoru, wskazana wyżej regulacja uchwały stanowi modyfikację treści przepisu zawartego w akcie nadrzędnym, co z kolei powoduje istotne naruszenie prawa.

Jedynie na marginesie organ nadzoru pragnie zauważyć, że zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 15 ust. 2 ustawy, obowiązującym od 8 września 2023 r., tylko w przypadku **kandydata na strażaka ratownika OSP** – ekwiwalent powinien być naliczany **za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia**. Jednakże z treści podjętej uchwały wynika, że Rada Gminy Płaska zdecydowała się nie przeznaczać środków finansowych na wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego kandydatom na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym, a zarazem wystarczającym, jest stwierdzenie nieważności § 1 pkt 1 w zakresie słów: „za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej” oraz § 1 pkt 2 w zakresie słów: „za każdą rozpoczętą godzinę udziału” uchwały nr XLIII/322/23 Rady Gminy Płaska w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń